

Oikeusministeriö

1/2

Viite:

Oikeusministeriön lausuntopyyntö 31.3.2009, OM 8/41/2008

Asia:

Lausunto tiedoksianto oikeudenkäynnissä käsittelevästä työryhmämietinnöstä

Työryhmä ehdottaa mietinnössään, että tiedoksianto oikeudenkäynnissä koskevia säännöksiä tarkistetaan. Oikeudenkäymiskaarta, oikeudenkäynnistä rikosasioissa annettua lakia sekä tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annettua lakia ehdotetaan muutettaviksi. Esityksen tavoitteena on tiedoksiannon tehostuminen oikeudenkäynnissä. Tarkoituksena on vähentää henkilökohtaisen haastemiestiedoksiannon käyttöä erityisesti summaarisissa velkomusasioissa.

Puhelintiedoksianto ehdotetaan otettavaksi käyttöön yleisenä tiedoksiantotapana kaikissa yleisissä tuomioistuimissa, myös summaarisissa velkomusasioissa. Muiden sähköisten välineiden käyttöä ehdotetaan laajennettavaksi tiedoksiannoissa ja haastemiestiedoksiannon toissijaisuutta korostetaan.

Mietinnön mukaan tiedoksianto voitaisiin nykyistä useammin antaa asianosaiselle huolehdittavaksi. Tällöin tiedoksiannon voisi tietyin edellytyksin toimittaa myös asianosaisen asiamies. Asianosaisen velvollisuutta myötävaikuttaa tiedoksiannon onnistumiseen korostetaan mietinnössä. Lisäksi mietinnössä ehdotetaan, että kirjallisessa valmistelussa päätyvän riita-asian oikeudenkäyntimaksu porrastettaisiin haasteen tiedoksiantotavan mukaan.

Työryhmä on mietinnössään laskenut minkälaisiin kustannussäästöihin esitys johtaisi sekä arvioinut sen vaikutusta haastemiestyövuosiin siten, että saavutettava kokonaissäästö olisi kaikkiaan noin 20 haastemiestyövuotta. Minulla ei sinänsä ole huomauttamista työryhmän esittämiin laskelmiin.

Pidän mietinnössä esitettyä tavoitetta tiedoksiantojen tehostumisesta oikeudenkäynnissä perusteltuna ja tärkeänä. Esitys on kannatettava myös sen tavoitteen kannalta, että eri käräjäoikeuksissa nykyisin noudatettavat toisistaan eroavat tiedoksiantokäytännöt yhdenmukaistuisivat. Esi-

tyksessä tavoiteltu tiedoksiantojen nopeuttaminen luonnollisesti myös olisi omiaan nopeuttamaan asioiden käsittelyä ja näin ollen turvaamaan asianosaisten oikeutta oikeudenkäyntiin ilman aiheetonta viivästystä.

Ehdotus ei näyttäisi olevan ristiriidassa perusoikeussäännösten tai Suomea sitovien ihmisoikeusvelvoitteiden kanssa. Myös oikeusturvanäkökohdat on näkemykseni mukaan otettu huomioon.

Ylimmän laillisuusvalvojan näkökulmasta esitystä on pidettävä perusteltuna eikä se käsitykseni mukaan sisällä ongelmia yleisen laillisuusvalvonnan kannalta.

Oikeuskansleri

Jaakko Jonkka

Vanhempi oikeuskanslerinsihteeri

Outi Lehvä